

Nekateri jo opisujejo kot resno, ostro, neizprosno gospo. Ob skodelici črnega čaja z limono v znani šarmantni kavarni sredi prestolnice, ob zvokih klavirja, jazza in zimzelenih pop klasik je žarela v slikovitem spektru energij – od prijazne, mile, sočutno materinske do bojevito dominantne, odločne, samosvoje. Z direktorico in umetniškim vodjo Mestnega gledališča ljubljanskega Barbaro Hieng Samobor, ki je nadomestila Borisa Kobala, smo se pogovarjali teden pred nastopom nove službe.

Vam je žal, da odhajate iz lutkovnega gledališča?

Ni mi žal, vsekakor pa se ne ločujem od te službe z lahkim srcem. Osem let je kar dolga doba. Od nekaterih kolegov, ki delajo z lutkami, se bom zagotovo zelo čustveno ločevala.

V gledališkem listu MGL sta objavljene zanimivi pismi, poslovilno Borisa Kobala in vaše prvo, pozdravno sporočilo.

Tega se je domislil Boris. Všeč mi je. Verjetno gre za posledico tega, da se identificira s to menjavo. Zanj se je odločil sam, od vseh kandidatov pa je najbolj podprl prav mene.

Med koliko kandidati ste bili izbrani?

Na koncu smo bili v »finalu«

trije. To je zame res kar velik uspeh.

Boris Kobal pravi, da odhaja zaradi lastne notranje higiene, ker ima rad MGL. Se je res treba v določenem trenutku posloviti od dela, ki ti je ljubo?

To potrjuje tudi moja lastna zgodba. Skoraj dva mandata sem dočakala v lutkovnem gledališču. To je skorajda simetrično Kobalovi zgodbi. Iztočnica in razlaga za menjavo na mojem delovnem mestu sta bili dokaj podobni. Ko si v neki službi, ki je precej eksponirana, napeta, in čutiš pri sebi, da si najboljše že povedal oziroma si dosegel najvišjo točko in ne moreš višje. To še posebno velja za Borisovo

zgodbo, ker je pripeljal ta teater do visokih števil v zvezi z obiskom. Pravijo, da je treba oditi takrat, ko čutiš, da si na vrhu, ko kraljuješ.

Si v novi službi želite kaj spremeniti ali boste skrbeli predvsem za kontinuiteto na Kobalovih temeljih?

Boris je eden mojih najresnejših sogovornikov, uvedel me bo v novo delo, me usmeril. Zagotovo pa je nekaj stvari, ki jih bom želela drugače voditi. Vsak človek je drugačen, vsak se zaved loteva na svoj način.

Za vas je dejal, da ste ženska in umetnica s profiliranim okusom – železna lady.

To zame nekako res velja, čeprav ne vem, s čim natančno sem si

ta naziv prislužila. O meni gre glas, da sem ostro. Mogoče je to ostanek iz akademijskih časov, ko sem komu kaj zabrusila oziroma povedala, kar mu gre, in si je tisto pač zapomnil. Zdaj tega v glavnem ne delam več in se precej slabo počutim, če koga po nepotrebem prizadenem ali naredim kakšno psihološko škodo. Vem pa, da je Boris imel železno lady v mislih kot kompliment.

Kaj konkretno boste poskušali spreminjati v MGL?

Zavedajte se, da je datum menjave takšen, da sem podedovala vso sezono, ki jo bom zdaj imela priložnost in čas izpeljati, in enako število mesecev časa, da sestavim svoj prvi repertoar. Začetke slednjega sicer vidim, težko pa zdaj o njih govorim. Prosila bi vas, da počakate in potem primerjalno ugotovite, kje so razlike.

Ženski princip se razlikuje od moškega.

Zagotovo. Nekatere zadeve bodo izpeljane z malce drugačne

perspektive, ki pa ni nujno feministična. Zagotovo bo šlo tudi za neko drugačno branje sveta in položaja gledališča.

Ste kot hči pisatelja Andreja Hienga tudi sami okuženi z ljubeznijo do besede, leposlovja?

Seveda, sem strastna in izkušena bralka. Ni pa to moj ključni motiv, da bi bila posledično denimo vernica gledališča, ki temelji zgolj na besedi. Kot nekdo, ki je veliko prebral, videl ogromno filmov, slik in se pravzaprav zanima le za umetnost, imam veliko asociativnega sveta. Včasih zato v meni vstajajo podobe, ki drugače ne bi. Literatura je pri meni bolj inspiracija, navdih, kot pa koda.

Kaj pa ko berete za sprostitvev?

Že od nekdanj preberem čisto vse, kar položite pred mene. Berem za sprostitve, iz potrebe in za napredovanje. Osnovna nit so seveda romani, sodobni in starinski, ker jih je tudi največ na razpolago. Ob koncu študija sem se zavedla, da premalo sledim

sodobni literaturi, in sem potem to dokaj hitro nadoknadila.

Vas mika, da bi tudi sami kdaj napisali knjigo?

Mislím, da za pisanje knjig nimam niti daru niti kondicije. Pisateljica je moja sestra, Katarina. Doslej sem napisala eno otroško igro in eno za odrasle. Obe sta bili uprizorjeni in, formalno gledano, je otroška doživela veliko večji uspeh.

Kako boste izkušnje vodje iz lutkovnega sveta prenesli v gledališče?

Mnoge izkušnje so zelo praktične prenosljive. Vsega, kar je v zvezi z vodenjem javnega zavoda, sem se v veliki meri naučila prav tam. Nekatere stvari so mi zelo jasne in mi ne bi bile, če bi se iz »svobodnjaštva« prebila naravnost v to novo službo. Človek, ki me je v marsičem oblikoval in me ogromno naučil, je Ignac Šunjič, dolgoletni direktor Lutkovnega gledališča. Razmerja z igralskim ansambлом bodo na novem delovnem mestu zagotovo malce drugačna. Dramski igralci

so po osnovni usmeritvi zelo odprti, pripravljeni se razgaljati, raziskovati sebe, tvegati, iskati svoje meje, medtem ko so lutkarji ljudje bolj »na noter«, po logiki medija niso oni v prvem planu, gre za nekakšen transfer, prenos. Svojega eventualnega genija, svoje sporočilo preložijo, posredujejo v neko lutko, predmet. Prav zato so mi bili lutkarji malce drugačni partnerji in sogovorniki, kot mi bodo moji kolegi igralci. Ansambel MGL, ki ga bom zdaj vodila, se mi zdi odličen, veselím se teh ljudi.

Bo odnos z dramskimi igralci bolj neposreden?

Najbrž res. Ne nazadnje imam tudi moža (Igor Samobor, op. p.), ki je dramski igralec, in po tej liniji veliko vem o tem poklicu, ne samo prek dela in študija.

Vas soprog podpira na novi poslovni poti?

Seveda. Kot igralec ve, kaj me čaka. (Smeh.) Če imaš nekoga rad, mu želiš vse dobro. Zmeraj, kadar se peham za nekim ciljem, me podpira, tako kot tudi jaz njega.

Trenutno je pod vašo režijo ne odru predstava Zgodbe vsakdanje norosti.

To je bilo srečno naključje, da sem prav v tistih dneh, ko sem bila potrjena za položaj direktorice MGL, začela z vajami za to predstavo. To je bil nekakšen idiličen uvod v direktorovanje. Imela sem tudi zelo dobro igralsko ekipo, tako da sem z veliko radostjo opravljala svoj prvotni poklic.

Gre v predstavi za koncept določanja mej norosti?

Če bi želeli interpretirati vsebine gre prej za to, da je norost ena od rešitev, ko prideš v življenju v stisko. Kako se znotraj tega znajti. Eden od protagonistov v predstavi ima monolog, v katerem trdi, da si večina ljudi želi biti norih in da blefirajo, da pa je resnično norega človeka kot tudi resnično norost zelo težko najti. Igra se ves čas giblje na meji smešnega, a na koncu se zaostri. Vsi vzorci, vse te drobne zgodbe, ki jih gledamo, so sodobne in boleče prepoznavne. V njih nenadoma ugledaš samega sebe.

Stran / Page: 20

Doseg / Reach: 149.200

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1029 cm2

3 / 3

Pot do zdaj

»Rodila sem se leta 1961 v Ljubljani. Moj oče je bil pisatelj, moja mama igralka, tako da sem še vedno blizu drevesa, če pravijo, da jabolko ne pade daleč... To velja tudi za mojo sestro Katarino, ki je profesorica francoščine na fakulteti in pisateljica – ona bi zagotovo dala pisanje na prvo mesto. Mami je svoj osnovni poklic opravljala le do mojega rojstva, pozneje je bila v službi na radiu. Prva tri leta na akademiji sem bila edini študent gledališke režije, imela pa sem enajst sošolcev – študentov dramske igre. To je bil zelo intenziven študij, saj sem bila kot edini študent režije ves čas na udaru – delala sem tako rekoč vse produkcije. Po končanem študiju in diplomi sem bila precej časa svobodnjakinja in takrat sem veliko režirala, največ v Drami, Mestnem gledališču ljubljanskem in Kranjskem gledališču. Potem sem šla v prvo redno službo, na igrani oddelek na Radiu Slovenija. Sledila je prijava na razpis za delovno mesto programskega direktorja Lutkovnega gledališča Ljubljana, kjer sem ostala osem let, na katera sem ponosna, saj smo v tem času povečali program za več kot sto odstotkov, zelo se je okreplil mlajši del ansambla in dobili smo več kot petindvajset domačih in mednarodnih nagrad. Zdaj odhajam na novo, priznajmo si, težko delovno mesto. Kaj je še pomembnega? Sem mama dveh otrok, šestnajstletnega Filipa in enajstletne Ane.«

Zdi se, da ljudje vedno raje gledamo komedije z globino?

To so formalne oznake. Vse komedije bi morale biti dobro narejene. Površno izvedena komedija znižuje vrednost temu žanru in posledično povzroči verigo nesporazumov – kaj je umetnost in kaj ni. Če ti ni všeč množično odhajanje v populistične, cenene teatre, kar meni in tistim mojim kolegom, ki se trudijo, da bi bila zadeva na višji ravni, zagotovo ni, potem je verjetno to eno precej dobro

vabilo širšemu krogu občinstva, da se pridruži in gleda umetnino z neko resno poanto, vendar na mehak način. Najbolj je grozno, če imaš občutek, da ljudje sedijo in si rečejo, aha, zdaj je pa dolgčas, to je pa umetnost. Aha, zdaj bodo pa zamorili, spoštujemo to... To res ni kompliment in je lahko vse skupaj zelo varljivo.

Prek duhovitega načina je mogoče sporočiti precej težke, resne stvari.

Seveda, ne smeva pa biti površni. So tudi »komadi«, ki so zelo težki, pa te sijajno držijo v

napetosti cele ure. Obupno pa je gledati, kadar je stvar prazna in pompozna. Podobno je pri patosu – lahko je pretresljiv in upravičen, lahko pa je prazen in bedast.

Kot pravite, je režiser tisti, ki vodi dialog z igralcem in iz njega izvabi tisto najboljše. V kolikšni meri se lahko vpletate vi kot umetniški vodja?

Imam dolžnost, da hodim na vaje in spremljam razvoj projektov. Obstaja vaja, ki ima zelo zoprni naziv »kontrolna vaja«. Včasih

je dobrodošla, včasih pa je strah in trepet. Nanjo pride več ljudi, ne le umetniški vodja, temveč tudi hišni dramaturgi. Po končani vaji – ponavadi je ta na sporedu v visoki fazi študija, ko se že približuje premiera – se pogovarjajo, kaj se jim je zdelo dobro in kaj slabo. Treba je paziti, da so pripombe koristne, da z neko, morda nepremišljeno, repliko ob nepravem času ne podreš smeri, ki je prava. Ta vaja ima smisel le, če je koristna.

*Katja Cah Švarc
Foto: Zaklop*